

Õiguskantsler

Mati Talvoja
Vallavolikogu esimees
Paikuse vald

Teie 19.06.2013 nr 7-1.1/844-1

Meie 10.07.2013 nr 6-4/130671/1303115

Kuno Erkmann
Vallavanem
Paikuse vald
info@paikuse.ee

Soovitus õiguspärasuse ja hea halduse tava järgimiseks Detailplaneeringute kehtivusaeg

Austatud Mati Talvoja ja Kuno Erkmann

Teile teadaolevalt edastas Pärnu maavanem mulle avalduse, kus avaldaja palus kontrollida Paikuse Vallavolikogu 15.06.2009 määrusega nr 8 kehtestatud Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja punkti 4.4. põhiseaduspärasust osas, milles see määrab detailplaneeringule kehtivusajaks seitse aastat kehtestamisest. Lisaks kontrollisin samas punktis sätestatud maakasutuse aluseks olevale detailplaneeringule kehtivusaja määramise ja selle ehitusloa menetluse algusega sidumise põhiseaduspärasust. Ühtlasi analüüsisin Paikuse valla tegevust üldplaneeringu seletuskirja punkti 4.4. mainitud osa rakendamisel.

Õigusaktide ning minule teatavaks saanud informatsiooni analüüsimise tulemusel leian, et Paikuse valla senine tegevus detailplaneeringute menetlemisel nendele tähtaegsuse määramise aspektis on olnud õiguspärane ja kooskõlas hea halduse tavaga.

Leian aga, et Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. ei ole kooskõlas põhiseaduse § 3 lõikega 1, §-ga 32 ja § 154 lõikega 1 osas, milles see määrab detailplaneeringu kehtivuseks kuni seitse aastat kehtestamisest ning seob maakasutuse aluseks oleva detailplaneeringu kehtivusaja ehitusloa menetlemise algusega.

Soovitan Paikuse Vallavolikogul mitte rakendada Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja punkti 4.4. viidatud mahus. Samuti palun Paikuse Vallavolikogul viia Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja punkt 4.4. kooskõlla põhiseaduse ja seadustega.

Palun Teil mulle hiljemalt 05.09.2013 vastata, kuidas Te plaanite mu soovitusi täita.

Alljärgnevalt selgitan Teile, kuidas ma sellisele seisukohale jõudsin. Selleks käsitlen esmalt menetluse asjaolusid ja selle käiku (1). Seejärel toon välja Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. analüüsitavad sätted (2) ning annan avaldusaluses asjas õigusliku hinnangu (3).

Õiguskantsleri Kantselei

Kohtu 8, 15193 TALLINN. Tel 693 8404. Faks 693 8401. info@oiguskantsler.ee www.oiguskantsler.ee

1. Asjaolud ja menetluse käik

Pärnu maavanem edastas mulle avalduse, kus avaldaja palus kontrollida Paikuse Vallavolikogu 15.06.2009 määrusega nr 8 kehtestatud Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. (edaspidi *üldplaneeringu seletuskirja punkt 4.4.* või *üldplaneeringu seletuskirja p 4.4.*) õiguspärasust. Üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. järgi koostatakse detailplaneering lähiaastate ehitustegevuse ja maakasutuse aluseks valla territooriumi osa kohta. Detailplaneeringule on kehtivuseks määratud kuni seitse aastat kehtestamisest. Lisaks on samas punktis detailplaneeringu kehtivus seotud ehitusloa menetlemise algusega.

Avaldaja märkis oma pöördumises, et kehtivast õigusest ei tulene detailplaneeringu tähtajalist kehtivust, samuti jäi avaldajale arusaamatuks, kas detailplaneeringule kehtivusaja määramisel võiks olla tagasiulatuva mõju. Seisukoha võtmiseks avaldusaluses asjas küsisin Teilt teavet ja selgitusi.

Selgitasite, et üldplaneeringu seletuskirjaga detailplaneeringule kehtivusaja määramisel püüdsite sätestada põhimõtet, et planeeringute tähtajalisuse kaudu käiks valla ruumiline areng kaasas üldiste arengute ja suundumustega ning aitaks ajaliselt piiritleda detailplaneeringute elluviimist. Märkisite, et praktika on näidanud, et kui detailplaneeringu elluviimist ei alustata esimesel või teisel aastal alates detailplaneeringu kehtestamisest, siis jääbki see ellu viimata.

Teie vastusest ilmnes, et pärast praegu kehtiva Paikuse valla üldplaneeringu jõustumist on Paikuse vallas kehtestatud seitse detailplaneeringut, aga mitte ühelegi nendest ei ole määratud kehtivusaega. Märkisite ka, et enne praegu kehtiva üldplaneeringu jõustumist on aastatel 1996-2009 kehtestatud 131 detailplaneeringut, aga neile kehtiva Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja p-st 4.4. tulenevat detailplaneeringu kehtivusaja nõuet ei kohaldata.

Kokkuvõtvalt märkisite, et pärast põhjalikku kaalumist, olete jõudnud veendumusele, et planeeringud peaksid kehtima kuni planeerimismenetluse kaudu muutmiseni ehk põhimõtteliselt tähtajatult. Kuna Paikuse valla praktikas detailplaneeringule kehtivusaega ei määrata, ei pidanud Te samas otstarbekaks kiirustada üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. muutmisega, sest see tähendaks ilmselt täiemahulist üldplaneeringu muutmise menetlust. Lisaks märkisite, et olete ka avaldajale kinnitanud, et Paikuse vald vaidlustatud sätet ei rakenda.

2. Analüüsiv Paikuse valla üldplaneeringu säte

Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. ütleb: „Detailplaneering koostatakse lähiaastate ehitustegevuse ja maakasutuse aluseks valla territooriumi osa kohta. Käesoleva üldplaneeringuga määratakse detailplaneeringule kehtivus kuni seitse aastat kehtestamisest. Kui selleks hetkeks ei ole asutud menetlema ehitusloa kaotab detailplaneering kehtivuse.“

3. Õiguskantsleri seisukoht

Avaldusaluses asjas on põhiküsimuseks, kas kohalik omavalitsusüksus saab üldplaneeringu seletuskirjas määrata detailplaneeringutele kehtivusaja ja siduda nii maakasutuse kui ka ehitustegevuse aluseks olevate detailplaneeringute kehtivusaja ehitusloa menetlemise algusega.

3.1. Põhiseaduse nõuded: kooskõla kõrgemalseisvate normidega ja õigusliku aluse vajalikkus.

Põhiseaduse (edaspidi PS) § 3 lg 1 kohaselt teostatakse riigivõimu üksnes põhiseaduse ja sellega kooskõlas olevate seaduste alusel. Riigivõimu laiemas tähenduses teostab ka kohaliku omavalitsuse organ (mh ka siis, kui ta lahendab kohaliku omavalitsuse autonoomia raames kohaliku elu küsimust).¹ Seaduslikkuse (täpsemalt seaduse prioriteedi) põhimõtte kohaselt peab õigusaktide hierarhias madalamal seisev norm olema kooskõlas kõrgemal seisva normiga. Ka PS § 154 lg 1, mis sätestab, et kõiki kohaliku elu küsimusi otsustavad ja korraldavad kohalikud omavalitsused, kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt, näeb ette seaduslikkuse põhimõtte. Täpsemalt näeb seaduslikkuse põhimõtte ette PS § 154 lg 1 lauseosa „kes tegutsevad seaduste alusel iseseisvalt“.

Kui kohalik omavalitsus reguleerib oma õigusaktidega inimeste põhiõigusi ja vabadusi, siis peab selliseks tegevuseks olema kindlasti seadusest tulenev volitus. Riigikohus on kinnitanud, et näiteks omandiõigust võib piirata üksnes formaalse seadusega või seaduses sisalduva täpse, selge ja piirangu intensiivsusega vastavuses oleva volitusnormi alusel määrusega, aga mitte otse kohaliku omavalitsuse üldaktiga. See nõue on suunatud sellele, et omandiõiguse piirangute seadmisel arvestataks kogu riigi territooriumil ühesuguste kriteeriumidega. Võrdse kohtlemise ja ühetaolisuse põhimõttega oleks vastuolus see, kui omandiõiguse kaitse oleks riigi eri piirkondades ebahühtlaselt tagatud.²

Detailplaneeringule tähtaja kehtestamine riivab isikute PS §-s 32 sätestatud omandipõhiõigust. Näiteks ei saa detailplaneeringu kehtimajäämisest huvitatud isikud, sh kehtestatud detailplaneeringutega kinnisasjade omanikud, olla kindlad, et detailplaneeringut ei tunnistata kehtetuks tuginedes formaalsele tõigale, mille järgi detailplaneering kaotab kehtivuse, kui selle kehtestamisest on möödunud rohkem, kui 7 aastat ja seejuures ei ole asutud menetlema ehitusluba. Seega ei ole isikud vabad oma omandipõhiõigusest tulenevate õiguste teostamisel, juhul kui detailplaneeringu kehtivusaeg on piiratud. Kuna üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. piirab detailplaneeringu kehtivust on selle sisuliseks õiguspärasuseks vajalik seadusest tulenev volitusnorm. Järgnevalt analüüsingi volitusnormi problemaatikat.

3.2. Üldplaneeringu seletuskirja p 4.4 õiguslik alus ja kooskõla planeerimisseadusega.

Paikuse Vallavolikogu on Paikuse valla üldplaneeringu kehtestamisel viidanud seaduslike alustena kohaliku omavalitsuse korralduse seaduse (edaspidi KOKS) § 22 lg 1 p-le 31 ja PlanS § 24 lg-le 3. KOKS § 22 lg 1 p 31 alusel kuulub volikogu ainupädevusse üldplaneeringu algatamine ja kehtestamine. PlanS § 24 lg 3 järgi kehtestab maavanema poolt heaks kiidetud üldplaneeringu kohalik omavalitsus. Kumbki viidatud sätetest ei anna linnavolikogule alust reguleerida detailplaneeringute kehtivusaega (s. o – kehtestada põhiõiguste piiranguid, vt käesoleva soovitus p 2.). Mõlema normi näol on tegemist kohaliku omavalitsuse pädevust määrava normiga.³

¹ Vt K. Merusk jt. Kommentaarid §-le 3. – Eesti Vabariigi Põhiseadus. Kommenteeritud väljaanne. Kolmas, täiendatud väljaanne. Tallinn 2012, komm 2.1.3. Kättesaadav arvutivõrgus: <http://www.pohiseadus.ee/ptk-1/pg-3> (25.06.2013).

² Vt RKÜKo 03.12.2007, 3-3-1-41-06, p 22.

³ Riigikohus on pädevus- ja volitusnormide erinevust selgitanud mitmes kohtuasjas. Riigikohtu halduskolleegium on 13.11.2009 kohtuasjas nr 3-3-1-63-09 märkinud: „Erinevalt pädevusnormist on volitusnormi reguleerimisala kitsam. Volitusnormiga luuakse materiaalsoõiguslik alus isiku põhiõiguste riivamiseks. Seetõttu, tulenevalt seadusereservatsiooni nõudest, peab volitusnormi reguleerimisala olema täpselt määratletud ning sellest peab nähtuma haldustegevuse sisu, ulatus ja maht. Käesoleval juhul on õigusnorm, mis reguleerib ohjeldusmeetme kohaldamise korda, puudulik, kuna sellest ei nähtu, kuidas ohjeldusmeetet tuleb kohaldada, selle rakendamist

Oma vastuses minu teabe nõudmisele viitasite, et üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. kehtestati tõenäoliselt tuginedes PlanS § 8 lg 3 p-le 1, mille järgi on üldplaneeringu ülesandeks valla ruumilise arengu põhimõtete kujundamine. On küsitav, kas volitus kujundada valla ruumilise arengu põhimõtteid on piisavalt täpne, selge ja piirangu intensiivsusega vastavuses reguleerimaks detailplaneeringu kehtivust. Pigem on PlanS § 8 lg-s 3 kirjeldatud üldplaneeringu üldisemad ülesanded, mis aga ei anna volitust määramaks detailplaneeringule kehtivusaega.

Järgnevalt analüüsin üldplaneeringu seletuskirja p-s 4.4. sätestatu kooskõla planeerimisseaduses sisalduva detailplaneeringu kehtivuse regulatsiooniga üldisemalt.

Nagu ülal öeldud on üldplaneeringu seletuskirja p-ga 4.4. määratud detailplaneeringu kehtivuseks kuni seitse aastat kehtestamisest. PlanS § 9 lg 1 järgi koostatakse detailplaneering valla või linna territooriumi osa kohta ja see on maakasutuse ja lähiaastate ehitustegevuse aluseks. Detailplaneeringu kehtestamisel peab avalikkusele olema selge, et planeeringu elluviimiseks tuleb kavandatu valmis ehitada lähiaastatel, kuid maakasutus kehtib ka edaspidi. Detailplaneeringus märgitud maakasutus kehtib niikaua, kui detailplaneering pole kehtetuks tunnistatud või kui maa-alal kohta pole koostatud uut planeeringut.⁴ Vältimaks olukorda, kus ajaline piirang „lähiaastad“ kehtis ka maakasutuse aluseks olevale detailplaneeringule muudeti 2009. a PlanS § 9 lg 1 sõnastust nii, et alates 01.07.2009 kehtib ajaline piirang „lähiaastad“ ainult ehitustegevuse aluseks olevale detailplaneeringule.⁵

Selge ei ole, kuidas sisustada PlanS § 9 lõikes 1 sisalduvat mõistet „lähiaastad“. Tallinna Ringkonnakohus on „Viru Poja“ juhtumit käsitlevas otsuses märkinud: „Seni, kuni detailplaneeringut ei ole muudetud, on see vastustajale siduv ja täitmiseks kohustuslik. [...] Mida enam möödub aega detailplaneeringu kehtestamisest, seda enam kahaneb kinnistuomaniku õiguspärane ootus, et detailplaneeringut õnnestub muutumata kujul realiseerida.“⁶ Seega ei kao „lähiaastate“ möödudes detailplaneeringu mõju iseenesest, ent kinnistuomanik peab arvestama, et kui detailplaneeringut ei ole asutud realiseerima paari aasta jooksul, võib kohalik omavalitsus hakata planeerimisotsust revideerima.

Vastavalt PlanS § 27 lõikele 1 võib kehtestatud detailplaneeringu või selle osa tunnistada kehtetuks, kui kohalik omavalitsus või planeeritava maa-ala kinnistu omanik soovib planeeringu elluviimisest loobuda. Seega sätestab seadus, et kehtestatud detailplaneeringut või selle osa võib kehtetuks tunnistada. PlanS § 24 lg-st 6 võib eeldada, et kõigi planeeringuliikide muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks tuleb koostada uus samaliigiline planeering. Nimelt näeb PlanS § 24 lg 6 ette, et planeeringu kehtestamisega muutub kehtetuks samale maa-alale varem kehtestatud sama liigi planeering või vastav osa suuremale maa-alale varem kehtestatud sama liigi planeeringust. Tallinna Halduskohus on leidnud, et kuna planeerimisseaduses ei ole detailplaneeringu muutmiseks ette nähtud mingit erikorda, tuleb detailplaneeringu muutmiseks

piiravaid tingimusi jms, mistõttu õigusriikliku seadusereservatsiooni nõue ei pruugi olla tagatud.“ Veel teiseski kohtuasjas on Riigikohus märkinud pädevusnormi ja volitusnormiga seoses järgmist: „Liikluseeskiri on kehtestatud LS § 3 lg 2 alusel, mille kohaselt liikluskorra määrab Vabariigi Valitsus liikluseeskirjaga. Tegemist on üldise pädevusnormiga, mis ei ole samas piisav materiaaalõiguslik alus, võimaldamaks Vabariigi Valitsusel ilma seaduses sisalduva täiendava volitusnormita panna liikluseeskirjaga mootorsõiduki juhile liikluseadusest erinevaid kohustusi dokumentide kaasaskandmise osas.“

⁴ Vt Algateja seletuskiri 15.01.2009 algatatud planeerimisseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõuks 410 SE III. Kättesaadav arvutivõrgus:

<http://www.riigikogu.ee/?page=eelnou&op=ems2&emshelp=true&eid=509449&u=20130606092842> (25.06.2013).

⁵ Planeerimisseaduse muutmise ja sellest tulenevalt teiste seaduste muutmise seadus. Vastu võetud 20.05.2009. Kättesaadav elektroonilises Riigi Teatajas: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13186028> (25.06.2013); Vt lisaks ka viide nr 4.

⁶ Vt Tln Rngk 24.05.2007, nr 3-06-1210, p 13.

algatada uus detailplaneering ning järgida selle menetlemisel detailplaneeringu menetlemiseks ettenähtud korda.⁷

Selle alajaotuse kokkuvõtteks leian, et Paikuse vald ei saa seadusest tulenevate nõuete tõttu kehtestada määrusega detailplaneeringule kindlaksmääratud (antud juhul seitsme aastast) kehtivusaega.⁸ Kohalikul omavalitsusel puudub seadusest tulenev volitus reguleerida nii täpselt detailplaneeringu kehtivust. Seega ei ole üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. kooskõlas PS § 3 lõikega 1, §-ga 32 ja § 154 lõikega 1, kuna on antud ilma volitusnormita.

3.3. Hinnang ja soovitused seoses Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja p-ga 4.4.

Teie selgitasite oma vastuses minu teabe nõudmisele muu hulgas, et pärast põhjalikku kaalumist olete jõudnud veendumusele, et planeeringud peaksid kehtima kuni planeerimismenetluse kaudu muutmiseni ehk põhimõtteliselt tähtajatult. Lisaks selgus Teie vastusest, et Paikuse vald ei ole kunagi rakendanud üldplaneeringu seletuskirja p-st 4.4. tulenevat ega kavatse ka seda teha. Samas selgitasite, et Paikuse vald ei ole pidanud otstarbekaks kiirustada üldplaneeringu seletuskirja p-st 4.4. tulenevate detailplaneeringu kehtivusaega reguleerivate nõuete eemaldamisega, kuna see tähendaks ilmselt täiemahulist üldplaneeringu muutmise menetlust.

Õigusriigi üheks põhimõtteks on õigusselgus.⁹ Õigusselguse põhimõtte kohaselt peab isikul olema võimalik piisava selgusega ette näha, missuguse õigusliku tagajärje üks või teine tegu kaasa toob¹⁰. Õigusselgust saab haldusorgan tagada ka ühetaolise, õiguspärase ja isikutele arusaadava halduspraktika kaudu. Nagu ma Teie vastusest aru saan, olete Te taganud õigusselguse Paikuse vallas detailplaneeringute menetlemisel halduspraktikaga – nimelt ei ole Te rakendanud üldplaneeringu seletuskirja p-st 4.4. tulenevat ega kavatsegi seda teha.

Teie arvamus, et üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. muutmine tähendaks ühtlasi täiemahulist üldplaneeringu muutmise menetlust, on PlanS § 24 lg-st 6 tuleneva eelduse tõttu, et kõigi planeeringuliikide muutmiseks või kehtetuks tunnistamiseks tuleb koostada uus samaliigiline planeering, õige. Lisaks kõneleb üldplaneeringu muutmise menetlusest hoidumise või selle edasilükkamise poolt see, et uues planeerimiseaduse eelnõus on senise PlanS § 9 lg-s 1 sisalduva „lähiaastate“ mõiste kasutamisest loobutud,¹¹ küll aga on lisatud, et detailplaneeringu või selle osa võib kehtetuks tunnistada kui kehtestamisest on möödunud vähemalt viis aastat ja detailplaneeringut ei ole asutud ellu viima.¹²

⁷ Vt TlnHK 21.06.2010, nr 3-09-2478, p 8.

⁸ Lisaks märgin, et üldplaneeringu seletuskirja p-ga 4.4. on määratud maakasutuse aluseks oleva detailplaneeringule kehtivusaeg, mis on seotud ehitusloa menetlemise algusega. Leian, et isegi kui kohalik omavalitsus võiks planeeringule kehtestada tähtaja, siis peaks tähele panema järgnevat. Praegusel juhul on maakasutusel ja ehitustegevusel vahet tegemata seotud mõlemate detailplaneeringute kehtivus ehitusloa menetlemise algusega. Maakasutus ei nõua üldjuhul ehitusluba, mistõttu pole loogiline siduda maakasutust kehtestava detailplaneeringu kehtivus ehitusloa menetlemise algusega.

⁹ Vt RKPJKo 19.03.2009, nr 3-4-1-17-08, p 26.

¹⁰ Vt RKPJKo 27.06.2005, nr 3-4-1-2-05, p 31: Õigusselguse põhimõtte tuleneb nõudest, et isikul peab olema mõistlik võimalus ette näha õiguslikke tagajärgi, mida tema tegevus võib kaasa tuua - isikul peab olema õigusnormidele tuginedes võimalik prognoosida avaliku võimu käitumist. Vt ka RKPJKo 15.12.2005, 3-4-1-16-05, p 20.

¹¹ Planeerimiseaduse (eelnõu) seletuskiri, lk 55. Kättesaadav arvutivõrgus:

<http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=57464/Planeerimiseaduse+seletuskiri.pdf> (27.06.2013).

¹² Planeerimiseadus (eelnõu) § 84 lg 1 p1. Kättesaadav arvutivõrgus:

<http://www.just.ee/orb.aw/class=file/action=preview/id=57463/Planeerimiseadus.pdf> (27.06.2013).

Samas jääb endiselt probleemiks PS § 3 lõikest 1 ja § 154 lõikest 1 tuleneva seaduslikkuse põhimõtte järgimine. See tähendab, et määrus peab olema kooskõlas nii seaduse kui ka põhiseadusega ehk määrusega ei või reguleerida mõnda küsimust (põhi)seadusest erinevalt.¹³ Käesoleval juhul, nagu eelnevalt tuvastasin, reguleerib üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. detailplaneeringu kehtivust planeerimisseadusest erinevalt.

Üks lahendus, kuidas muuta üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. ilma, et peaks kehtestama uut üldplaneeringut, tuleneb PlanS § 24 lg-st 5, mille järgi juhul, kui kehtestatav detailplaneering sisaldab kehtestatud üldplaneeringu muutmise ettepanekut ja maavanem on järelevalve käigus muudatusega nõustunud, kannab kohalik omavalitsus pärast detailplaneeringu kehtestamist muudatuse üldplaneeringusse. Nimetatud juhtude rakendamiseks mingeid menetlusnõudeid ettenähtud ei ole, kuna eelduseks on, et kaasamine, teavitamine jm planeerimise üldiseid põhimõtteid on rakendatud juba detailsema planeeringu koostamisel ja seega on avalikkus saanud planeeringu koostamise menetluses osaleda.

Samuti on Paikuse vallal võimalik PlanS § 29 lg 3 alusel hiljemalt kuue kuu jooksul pärast kohalike omavalitsuste volikogude korralisi valimisi üldplaneering üle vaadata ja seejuures muuta üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. ning esitada ülevaatamise tulemused maavanemale. Arvestades, et kohalike omavalitsuste volikogude korralised valimised toimuvad varsti, võib just see variant olla Teile väga sobilik.

Eelpool toodud õigusaktide ning minule teatavaks saanud informatsiooni analüüsi tulemusel leian, et Paikuse valla senine tegevus detailplaneeringute menetlemisel nende tähtaegsuse määramise aspektis on olnud õiguspärane ja kooskõlas hea halduse tavaga

Leian aga, et Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja p 4.4. ei ole kooskõlas põhiseaduse § 3 lõikega 1, §-ga 32 ja § 154 lõikega 1 osas, milles see määrab detailplaneeringu kehtivuseks kuni seitse aastat kehtestamisest ning seob maakasutuse aluseks oleva detailplaneeringu kehtivusaja ehitusloa menetlemise algusega.

Soovitan Paikuse Vallavolikogul mitte rakendada Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja punkti 4.4. viidatud mahus. Samuti palun Paikuse Vallavolikogul viia Paikuse valla üldplaneeringu seletuskirja punkt 4.4. kooskõlla põhiseaduse ja seadustega.

Palun Teil mulle **hiljemalt 05.09.2013. a vastata**, kuidas Te plaanite mu soovitust täita.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Hent Kalmo
õiguskantsleri asetäitja-nõunik
õiguskantsleri volitusel

Hendrick Rang, 6938408
Hendrick.Rang@oiguskantsler.ee

¹³ Vt RKPJKo 18.11.2004, nr 3-4-1-14-04, p 17.